

2019 Vake

Lisa Lie med Nordenfjeldske Horlaug
Black Box teater

Idé, instruksjon, tekst:	Lisa Lie
Scenograf & kostymedesigner:	Maja Nilsen
Utøvende og kreative skuespillere:	Lisa Lie Ida Holthe Lid Kjersti Aas Stenby Håkon Mathias Vassvik Josephine Kylén-Collins Fredrik Floen
Kostymemaker:	Antti Bjørn
Maske:	Fredrik Floen
Scenografiassistent, tekniker:	Ingeborg Aarsand
Produksjonsmedarbeider, inspicient:	Marianne Siljberg Marie Charlotte Thomsen Lund
Dramaturg:	Gry Ulfeng
LAIV/LARP-dramaturg:	Elin Nilsen
Radiokonsulent:	Tormod Carlsen
Produsenter:	Emily F. Luthentun Ida Holthe Lid

Samprodusert av Dramatikkens hus, Black Box teater.

Støttet av Kulturrådet, Fond for lyd og bilde, Oslo kommune,
Fond for frilansere.

Takk til Nadia Lipsyc, og Eirik Fatland og inspirerende metoder fra ritualimpro utarbeidet av Oslos LARP-miljø.

Takk til skuespiller Lærke Grøntvedt som var med på turne til Turteatern i Stockholm og som spiller i den filmede kortversjonen av *Vake*.

«Vi vekker dette
Vi vekker bjørnen som sover
I et landskap av melk og honning!
Vel møtt i korsveiene der indre og ytre landskap møtes!»⁴

Vake er en taushetsbelagt form for mystisk-teatral terapi—en hyttetur, en natradio, en leir, en silent retreat, en heksesirkel, et fraflyttet hus, et sjøslag. Det kan være mange ting. Alle er deltakere og innvies i en orden. *Vake* undersøker teaterets rituelle opphav og er en hendelse der alle innvies. Hendelsene foregår over en natt på et hemmelig sted som man busses til fra oppmøtestedet på teateret.

Vake er en struktur der publikum innlemmes som deltager i et mulig hendelsesforløp over en hel natt. Disse opp til 30 deltagerne vet ikke hvor de skal når de møter opp på teateret, bare at de skal et sted, og at det vil ta et halvt døgn, og at det skal døgnas.

Grunn-narrativet skaper en psykogeografi som kobles på det omkringliggende landskapet (som skifter for hver runde med *Vake*, da vi skifter spillested) og skaper de første trådene mellom deltagerne. Gjennom natten økes gradvis deltagerens autonomi til både vertskapet og deltagerne er i samme båt.

Vake er teateret som et møtested for fremmede der man kan gjennomgå og skape meningsfulle handlinger sammen som i en lek som likevel har et stort alvor. *Vake* blander irrasjonell handling med meningsbærende strukturer for å skape et deltagerbasert landskap der du oppfordres til å «stå i det», og der den du mest sannsynligvis «møter i døra» er deg selv.

Det handler om å kunne møte og overkomme sin egen indre motstand og innse, eller ikke klare å innse, at det du gir ut, er det du får tilbake i stort monn. På *Vake* blir det veldig tydelig hva enkeltmenneskenes handlinger bidrar til i den felles verden som veves gjennom natten. I en tid der underholdning og narrativ skyves ned i halsen på oss fra alle kanter som om vi var gjess som mates med trakt for å få større lever, er det å strekke tiden og samværet på denne måten, utenfor hverdagen, en viktig transformerende kvalitet.

Vake er et hemmelig mysteriespill, som bare deltagerne får ta del i og snakke om, og da bare seg imellom. Det er strengt forbudt å avsløre mysteriene. Dersom du vil vite hva som foregår i *Vake* må du delta. Hvis ikke vil du for alltid bli innhyllet i uvitenhetens tåke—sammen med en gjeng med hester. Det taushetsbelagte prosjektet *Vake* oppretter en

4 Fra programteksten, Black Box teater. Jeg bruker også andre deler av programteksten her og der i denne beskrivelsen av *Vake*, men så er det også jeg som har skrevet den til programmet i utgangspunktet.

gentlemans agreement med deltagerne om at ikke alt kan avsløres fra nattens forløp eller at det kan gjenfortelles i form av fiksjon, drøm, eventyr, poesi. De samme reglene gjelder også for deltagere som er der som teaterkritikere:

«Tåkefyrstene dro skodda tett rundt seg og etter seg og forsøkte å skjule seg i den. Morgenen etter våkenatta forsøkte de å skjule selve tåka. Men gjennom edderkoppspinnnet i lyn-gen klarte de ikke trekke tåke og dis. Morgenduggen i spinnnet avslørte hvor de var blitt av—både de høygravide—de bitte-små og de krumme skapningene hun hadde sett og hørt nat-ten gjennom. De var sunket i jorda.»²

“Jeg knurret som en demon i skogen hele natten. det var frigjørende. [...] Levende rollespill er på vei inn i teaterkuns-ten. Denne kritikeren ropte obskøniteter til Snehvit og kjen-te på en sykkelig trang til å kaste uskyldige i vannet”³

Selmer-Anderssen beskrev også Vake som «en livsendrende opplevelse» i en gjennomgang av Teateråret 2019 på P2.⁴

Under natten skapes og sendes radio fra vaken, RadioSeraf, som kringkastes til utenomverdenen, som da får mulighet til et merkelig innblikk i hendelser og interne logikker, som ut-folder seg i real time.

Om deltagerne behøver å unnslippe, kan de gå til et område som er utenfor fiksjonen som spinnnes mellom deltagere og spillere, og om de gir opp, kan de alltid gå og legge seg, men da vil de ikke vekkes (det er forbudt å vekke folk som sover)—og det er i så fall drømmene du har på dette stedet som er en del opplevelsen. Men hvis deltageren klarer å stå i det hele natta, kan vi love at vedkommende får mer enn den må gi.

5 Elin Lindberg, «Våkenatt, mange år etter» Norsk teater- og Shake-spearetidsskrift, publisert på shakespearetidsskrift.no (25. august 2019).

6 Per Christian Selmer-Anderssen, ««Jeg knurret som en demon i skogen hele natten. Det var frigjørende.»» *Aftenposten* (23. oktober 2019). Også publisert i papirutgaven.

7 19.12.2019.